

Versie 13-01-2022

003 –CAL–AWACS–2022

CONCEPT-VERSLAG COMMISSIE AWACS LIMBURG

Digitaal 23 september 2021 15.30 uur – 16.45 uur (via MS-Teams)

Aanwezige leden CAL:

Dhr. Gabriëls, voorzitter
Dhr. Achten, Secretaris
Mw. Quadvlieg, wethouder Beekdaelen
Dhr. Raes, raadslid Beekdaelen
Dhr. Franssen, raadslid Beekdaelen
Dhr. Kockelkoren, burgerlid Beekdaelen
Mw. Offermans, raadslid Brunssum
Dhr. Kleuters, burgerlid Brunssum
Dhr. Kwast, Ministerie van Defensie
Mw. Turfboer, Ministerie I&W

Afmeldingen leden CAL:

Dhr. Geurts, burgemeester Beekdaelen
Dhr. L'Espoir, wethouder Brunssum
Dhr. Pellemans, NAVO Vliegbasis Geilenkirchen

Aanwezig t.b.v. toelichting bij agendapunten:

Dhr. Demmers, NAVO Vliegbasis Geilenkirchen
Dhr. Van Vugt, ambtenaar provincie Limburg
Mw. Duijvestijn, coördinator klachtenbureau

Aanwezige toehoorders:

Dhr. Hendrikx, ambtenaar Beekdaelen
Mw. Hanssen, ambtenaar Brunssum
Mw. P. Dautzenberg, burger
ZO Nieuws, media

1. Opening (met oplezen namen aanwezigen i.v.m. presentielijst)

Dhr. Gabriëls opent de vergadering als nieuwe voorzitter. Hij kijkt uit naar een goede samenwerking. Er volgt een uitgebreide voorstelronde. De presentielijst wordt voorgelezen.

2. Vaststellen concept-agenda

De concept-agenda wordt gewijzigd vastgesteld. In plaats van besluitvormend wordt sonderend bij punt 8 gesproken over een aanpassing van het Reglement van Orde van de CAL. Reden is dat de wethouder van de gemeente Brunssum en de burgemeester van Beekdaelen verhinderd zijn.

3. Mededelingen

De bijeenkomst wordt opgenomen. De band wordt bewaard t/m vaststelling van het concept-verslag op 26 januari 2022.

4. Vaststellen concept-verslag d.d. 24-06-2021

N.a.v. het concept-verslag:

Mw. Quadvlieg merkt bij punt 5 op dat het beter is om de basis (en operaties) te verplaatsen dan aan 'symptoombestrijding' te doen zoals het 'aftoppen' van bomen.

Mw. Quadvlieg hoopt dat de nieuwe Minister van Defensie op dezelfde voet verder gaat met het beoogde leefbaarheidsfonds als mw. Visser. Dhr. Kwast verwacht dat het dossier wordt opgepakt door een missionaire Minister van Defensie. Dhr. Kwast meldt dat Defensie dit proces gaande wil houden en voornemens is om zaken verder voor te bereiden.

Mw. Quadvlieg heeft het gevoel (punt 11) dat ze te maken heeft met 'twee gezichten' van Defensie. Enerzijds een Ministerie dat de samenwerking opzoekt (b.v. leefbaarheidsfonds), anderzijds een Ministerie dat procedeert met de landsadvocaat (bp Rode Beek). Dhr. Kwast spreekt de hoop uit om in een dialoog samen verder te komen. Ook t.a.v. planologische procedures. Defensie had n.a.v. de uitspraak van de Raad van State een ander standpunt van de gemeente Beekdaelen verwacht. Hij zal trachten een overleg tussen Defensie en de gemeente te beleggen buiten de CAL.

Dhr. Raes onderstreept het belang om de gesprekken over het leefbaarheidsfonds c.a. door te zetten en hoop op 'boter bij de vis'. Teleurgesteld heeft hij als raadslid kennis genomen van de actie van de landsadvocaat. Hij vraagt zich hardop af hoeveel ruimte in de commissie werkelijk is om ook via dialoog o.a. oog te hebben voor het welzijn van de burger. Het lijkt erop dat Defensie alleen maar oog heeft voor de NAVO vliegbasis en haar belangen. Graag ziet hij 'nut en noodzaak' van de commissie geagendeerd voor de volgende vergadering als ook de burgemeester van Beekdaelen en de wethouder van Brunssum aanwezig zijn. Dhr. Franssen drukt zich in soortgelijke bewoordingen uit. Hij spreekt over 'eenrichtingsverkeer' in plaats van dialoog.

Dhr. Kwast wijst erop dat een medaille twee kanten heeft. Zo was Defensie niet op de hoogte van het besluit van Beekdaelen over het bestemmingsplan. Desondanks hoop hij uit de impasse te komen en tot betere samenwerking. Vandaar ook het beoogde overleg. Dhr. Raes wijst nogmaals op het belang van de commissie (dialoog) en transparantie van overleg.

Factsheet Luchtruimherziening

Mw. Turfboer licht de factsheet kort toe. Het programmabureau is graag bereid om e.e.a. toe te lichten. De luchtruimherziening heeft geen impact op het luchtruim in Limburg in relatie met AWACS. Dhr. Kockelkoren verzoekt het conceptvoorstel-luchtruimherziening te bespreken. Mw. Turfboer geeft aan dat de zienswijze termijn voorbij is. Nu wordt de reactie nota opgesteld. Een missionair kabinet is nodig voor verdere besluitvorming. Op verzoek van dhr. Kockelkoren nemen mw. Turfboer en dhr. Achten contact op voor een mogelijke toelichting in en/of buiten de CAL door het programmabureau.

Kamerbrief stand van zaken onderzoek Schiphol ultrafijnstof

Mw. Quadvlieg meldt dat de gemeente Beekdaelen intern een presentatie heeft gehad van prof. Borm over (ultra)fijnstof en gezondheidsrisico's. Gewezen wordt op een recent advies van de WHO. Beekdaelen volgt de ontwikkelingen op de voet, zeker t.a.v. AWACS. Dhr. Franssen wijst ook op de gezondheidsrisico's. Hij verzoekt de vertegenwoordigers van het Rijk contact op te nemen met het RIVM met de vraag of zij de uitstoot van AWACS toestellen willen berekenen. Mw. Turfboer wijst erop

dat landelijk eerst het onderzoek naar Schiphol wordt afgewacht en dan wordt gezien welke impact dit heeft voor andere luchthavens, waaronder mogelijk AWACS. Desalniettemin brengen Mw. Turfboer en dhr. Kwast het verzoek aan RIVM over en komen er de volgende keer op terug.

5. Kennisname/ bespreken actielijst (voor zover niet opgenomen in concept-agenda).

- 5.1. Dhr. Kwast heeft nog geen 'licentie' voor publicatie van de CAL-stukken op COVM.nl. Indien het niet lukt, resteert de optie om stukken uit het verleden via de ambtenaren op te vragen.
- 5.2. Fysiek werkbezoek voorzitter CAL met omwonenden wordt georganiseerd. Nogmaals verzoekt mw. Offermans zeker daarbij dhr. Trommelen te betrekken. Qua verwachtingenmanagement wijst dhr. Gabriëls erop dat hij als onafhankelijk voorzitter graag komt luisteren.
- 5.3. Toekomst basis AWACS Geilenkirchen na 2035 / overleg met Duitsland / Afgesproken is dat er een brede oriëntatie ronde komt door voorzitter / GS / mogelijk CDK (vanwege internationale contacten) met alle partijen. Afgesproken wordt dat deze actie wordt opgepakt zodra er een missionair kabinet is én een nieuwe CDK (Gouverneur) is aangetreden.
- 5.4. Voorkeur bestaat om de uitnodiging voor de Tweede Kamerleden te combineren met een uitnodiging aan de Limburgse Tweede Kamerleden. Uitnodiging gaat uit van de gemeenten Brunssum en Beekdaelen.
- 5.5. De sessie tussen bewoners uit Jabeek en Bingelrade, die zich tot het klachtenbureau hebben gewend, gemeente Beekdaelen en Brunssum vindt op 16-11-2021 o.l.v. dhr. Achten.
- 5.6. Dhr. Kwast informeert buiten de CAL om de gemeente Beekdaelen over het bp Rode Beek. Zie hierboven n.a.v. het verslag.
- 5.7. Provincie Limburg – Beekdaelen en Brunssum zetten het overleg over het meten van fijnstof met sensoren ('kastjes') buiten de CAL verder voort. Het is niet mogelijk om met de 'kastjes' ultra fijnstof te meten. Vandaar ook de vraag van dhr. Franssen aan het RIVM.
- 5.8. Presentatie Omgevingswet (incl. situatie buitenlandse luchthaven) door Royal Haskoning vindt plaats op 9 december 2021. Het rapport wordt vooraf toegestuurd.

6. Bezoek staatssecretaris Defensie/ leefbaarheidsprogramma

Ter aanvulling op het gestelde n.a.v. het verslag merkt mw. Quadvlieg op dat in november a.s. vervolgoverleg plaatsvindt met de regio Parkstad, gemeenten Beekdaelen Brunssum en de Ministeries van Defensie en BZK.

7. Gesprek overgang Ke Lden

Het Ministerie van Defensie organiseert een openbare informatieavond (met livestream) op 21 oktober a.s. in de Schinvelderhoeve. Dhr. Franssen vindt het prima om de omgeving in te lichten maar wilt graag in de CAL hierover spreken. Dhr. Kwast wijst erop dat de CAL zelf ook heeft gevraagd om eerst een technische bijeenkomst en het zeker de bedoeling is om hierover verder in de CAL te spreken.

8. Voorstel aanpassing RVO CAL

Dhr. Kockelkoren suggereert om zaken te beperken. Per onderwerp vijf minuten, zijn er meerdere sprekers voor dat onderwerp, dan kan de voorzitter de zaak verdelen. De vergadering onderschrijft het voorstel. Aangepast voorstel komt de volgende keer ter besluitvorming terug.

9. Stichting Klachtentelefoon Zuid-Limburg

A. Overzicht klachten 2e kwartaal 2021

B. Vliegbewegingen boven woonbebouwing van Schinveld en/of Brunssum

Mw. Quadvlieg en dhr. Kockelkoren constateren minder klachten, minder vluchten en dat er nagenoeg altijd binnen de tolerantiegrenzen door de AWACS toestellen is gevlogen. Dhr. Kockelkoren maakt de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen een compliment voor het houden aan de afspraken.

Mw. Quadvlieg en dhr. Kockelkoren maken zich wel zorgen om het aantal helikopters als zgn. woonkernoffenders. Dhr. Kockelkoren kan zich voorstellen dat een helikopter niet de hele funnel uitvliegt maar wil wel weten waardoor de toename verklaard kan worden. Mw. Quadvlieg en dhr. Raes willen graag meer duidelijkheid over welke vluchten worden uitgeoefend vanaf de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen en hoe zich dat verhoudt tot de toekomst, zeker als het AWACS programma afloopt. Welke afspraken zijn met de NATO gemaakt? Volgens hen kan het niet zo zijn, dat de ruimte nu door andere partijen wordt ingevuld. Daarover zou dan overleg moeten plaatsvinden. Afsproken wordt dat hier een volgende keer op terug wordt gekomen als ook dhr. Pellemans aanwezig is.

10. Ingekomen stukken.

n.v.t.

11. Rondvraag en sluiting.

Dhr. Kockelkoren spreekt waardering uit voor de aangepaste nummering van de stukken. Dhr. Raes onderstreept dit en waardeert de 'actieve' secretariële rol qua proces en documentenstroom. Deze dank komt alle 'voorbereiders' ten goede merkt dhr. Achten op onder dankzegging.

Dhr. Kleuters vindt dat er te weinig vooruitgang wordt gemaakt met de dossiers die behandeld worden. Als voorbeeld wordt het leefbaarheidsfonds genoemd. Mw. Quadvlieg merkt op dat hier wel degelijk aan gewerkt wordt. Op verzoek van dhr. Raes komt het onderwerp 'evaluatie van de CAL' de volgende keer op de agenda, zodat 'nut- en noodzaak' transparant besproken kunnen worden.

Mogelijkheid bezoek CAL aan basis wordt doorgeschoven naar de volgende keer.

De volgende bijeenkomst is op 26 januari 2022 van 15.00 uur – 17.00 uur (digitaal).

Niets meer aan de orde sluit de voorzitter de vergadering.